

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2017

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 4

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: ***Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:***

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում *չ*.

- 1) ալ-նտրանք, հյուր-նկալ, հոտ-նկայս, գահ-նկեց
- 2) առ-նթեր, ակ-նբախ, ան-նդհատ, գիրկ-նդխառն
- 3) դյուր-մբռնելի, ճեպ-նթաց, ան-նտել, վերջ-նթեր
- 4) առ-նչվել, ան-նթեռնելի, խոչ-նդոտ, ինքն-ստինքյան

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում *ռ*.

- 1) սարսու-, ու-ճանալ, ու-կան, կե-ոն
- 2) բարբա-, մատ-վակ, ոսկո-, ա-վույտ
- 3) ա-ժևորել, կ-ճիկ, կա-ուսել, հ-չակ
- 4) պա-կել, հու-թի, կարկա-ել, արբշի-

3 Ո՞ր տառը տեղադրելու դեպքում բառի դիմաց գրված բացատրությունը ճիշտ կլինի. լուծման տարբերակներից ո՞րն է ճիշտ.

- ա. *շաղա-* (1. *փ*, 2. *խ*) – գայլիկոն
բ. *նշ-ար* (1. *խ*, 2. *տ*) – վիրաբուժական դանակ
գ. *նախ-իր* (1. *դ*, 2. *ժ*) – կոտորած
դ. *մույ-* (1. *թ*, 2. *կ*) – հենասյուն

- 1) ա-2, բ-1, գ-2, դ-2
- 2) ա-1, բ-2, գ-1, դ-2
- 3) ա-1, բ-2, գ-2, դ-1
- 4) ա-1, բ-1, գ-1, դ-2

4 Տրված բառերից քանի՞սն են քառավանկ.

խաչհամբույր, անէական, լեռնաբնակ, պարուսույց, հետաքրքրական, քննաշրջան, սնահավատ, աստղագետ, մրցաշրջան, խնդրահարույց:

- 1) յոթը
- 2) ութը
- 3) հինգը
- 4) վեցը

5 Ո՞ր շարքի *ռչ* բոլոր բառագույգերն են կազմված հոմանիշներից:

- 1) ընձեռել - տրամադրել, մոմռալ - կսկծալ, արտասվել - հեկեկալ, աղամանդ - շողակն
- 2) լայնախոհ - լայնահորիզոն, լախտ - մտրակ, գուղձ - հողակոշտ, մակույկ - նավակ
- 3) թեզանիք - թևք, քողարկել - պարտակել, թափթփված - խառնափնթոր, բուրյան - հոտավետ
- 4) շրջնոլիկ - թափառական, ընչացք - բեղ, բամբասանք - ասեկոսե, ընտրող - քվեարկող

6

Ո՞ր շարքի բոլոր բառազույգերն են կազմված հականիշներից:

- 1) կշտամբել - գանահարել, իրազել - անտեղյակ, բացատում - հաստատում
- 2) խոչընդոտել - նպաստել, ստերջ - անջրդի, հուսահատվել - գոտեպնդվել
- 3) շողակրատ - քչախոս, գժտված - համերաշխ, կայտառ - շենշող
- 4) աղտեղություն - մաքրություն, սեղմ - ճապաղ, հեղհեղուկ - անհողորդ

7

Ո՞ր տարբերակում է համանուն բառերից մեկը սխալ բացատրված:

- 1) *կողակից* – ամուսին, *կողակից* – կողակ ձկից
- 2) *հորդ* – տեղատարափ, *հորդ* – քո հոր
- 3) *մատյան* – գիրք, *մատյան* (գունդ) – հեծելագոր
- 4) *մեկնել* – մեկնաբանել, *մեկնել* – կարկամել

8

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ բարդ:

- 1) ուղղաթիռ, վիրակապ, ավարառու, էջանիշ
- 2) անվանացանկ, գորահավաք, հովասուն, քննախույզ
- 3) նրբաքիմք, ռամկավար, առատածեռն, կատվառյուծ
- 4) ամրոցամերձ, շողարձակ, կրափոշի, կարգազանց

9

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի հոգնակի թիվն է կազմվում *-ներ* վերջավորությամբ:

- 1) չափահաս, վառելանյութ, ծխամորճ, ձրիակեր
- 2) երկնաքեր, սևամորթ, նետածիգ, քարտաշ
- 3) հայագետ, գործագուրկ, մարդասեր, ծաղկաթերթ
- 4) սերմնացան, գորամաս, անասնապահ, հրձիգ

10

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում *ու* հոլովման:

- 1) այգի, երեխա, օղի, կաղին
- 2) կիրակի, ամուսին, աղախին, բարդի
- 3) պատանի, որդի, պապ, գարի
- 4) անկողին, գինի, լուցկի, վազել

11

Ընձական եղանակի քանի՞ բայածև կա տրված հատվածում:

*Իմ գերեզմանին դուք չմոտենաք,
Թողե՛ք, որ հանգչի իմ սիրտը հոգնած,
Թողե՛ք, որ լինեմ հեռավոր, մենակ,
Չգգամ, որ կա սեր, և՛ ցնորք, և՛ լաց...*

- 1) հինգ
- 2) վեց
- 3) երկու
- 4) չորս

12

Ո՞ր նախադասության մեջ կապ չկա:

- 1) Նա իսկույն բաժանվեց ինձնից այնքան ուրախ ու հանգստացած, որ կարծես այլևս ոչ մի դժբախտություն չէր անհանգստացնում իրեն:
- 2) Նա, ըստ այդ որոշման, պետք է հանդիպեր նրան որևէ չեզոք տեղում և հասցներ ազարակ:
- 3) Բայց սովորաբար նա ինձ մոտ է գիշերում. այս երեկո եթե վաղ գա, հենց այս գիշերվա գնացքով կճանապարհեն:
- 4) Չիմացա՝ ինչպես ճաշեցի, որովհետև ինձ շատ էր հետաքրքրում այն տեսակ-ցությունը, որ պիտի ունենայի Սառայի հետ:

13

Ո՞ր նախադասության մեջ չեզոք սեռի քայ չկա:

- 1) Եվ ես, որ երբեք չեմ իմացել սենտիմենտալություն, ուզեցի հրացանս առնել և հենց նրա աչքի առջև փշրել այն:
- 2) Նա փախավ մի քսան քայլ հեռու, կուչ եկավ մի ծառի տակ և գիրքը թևի տակ առավ:
- 3) Չարմացած նայեցի նրա դեմքին. այդ դեմքն արտահայտում էր միաժամանակ և՛ գայրույթ, և՛ պաղատանք:
- 4) Ուղեկցուիս շատ էր տխրել և այլևս բոլորովին չէր խոսում:

14

Ո՞րը անդեմ նախադասություն չէ:

- 1) Չսիրել, չտենչալ, չկանչել ...
- 2) Երկրաշարժից փլատակված քաղաք. անմեղ զոհեր:
- 3) Նորից անձրևում է տխուր, միապաղաղ:
- 4) - Ողջո՞ւյն քեզ, պայքա՛ր, կյա՛նք ու տառապա՛նք:

15

Ո՞ր նախադասության մեջ բաղադրյալ ստորոգյալ կա:

- 1) Ազատ ժամանակ նրա հիմնական զբաղմունքը ընթերցելն է:
- 2) Նա վայր դրեց երեխային և հյուրերի հետ դուրս եկավ՝ վանքի բաժինները տեսնելու:
- 3) Ժողովուրդը հեքիաթների մեջ է արտահայտում իր իղձերը:
- 4) Շատ մի խորացիր անորոշության լաբիրինթոսում:

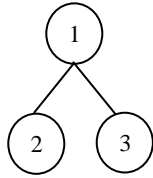
16

Ո՞ր նախադասության մեջ է ընդգծվածը ներգործող անուղղակի խնդիր:

- 1) Տեսնելով կրկեսում վալս պարող այդ ձիուն, ես զգացի, որ ինձ համար թանկ է բեռնաձին, որ մշտապես քրքրվում է **բռռերից**:
- 2) Ես ինձնից գոհ եմ, որովհետև ահա երեկվա գյուղացի՝ հիմա լրիվ ազատված եմ հովիվ դառնալու և **հողացավից** նվալու վտանգից:
- 3) Փոքրիկը **վախից** գունատվել էր ու ամբողջ մարմնով դողում էր:
- 4) Ի՞նչ է պահանջվում գյուղի **ղեկավարությունից**, պահանջվում է, որ թույլ տան ձի պահել:

17

Ո՞ր նախադասությունն է համապատասխանում տրված գծապատկերին:

- 1) Խճուղու մի քանի կեռնաններ անցնելուց հետո հորիզոնը դարձյալ փակեցին նոր, կանաչ սարալանջեր, որոնք, հետզհետե դեպի վեր բարձրանալով, ձգվում, հասնում էին մինչև հեռվում երևացող սարերը:
- 2) Պատվիրելով, որ ուտելիքի կապոցը տանեն դեպի կայարան, ինքը ևս իր քայլերն ուղղեց դեպի այն մենավոր տունը՝ հովանավոր պատշգամբ և շուրջը ծառերի ստվեր ունեցող:
- 3) Տիրացուի կարճ ու գիրուկ մարմինը, որ նստած լինելու պատճառով կորացել էր, նմանվում էր մի տձև կիսագնդի, որի վրա գլուխը շարժվում էր կարծես առանց պարանոցի:
- 4) Պետրոսը, ուշիուշով նայելով ուղեկցին, զգաց այնպիսի մի անհանգստություն, որ պաշարում է մարդուն զգվանք զգալուց առաջ:

18

Ո՞ր նախադասության մեջ խնդրառության սխալ կա:

- 1) Լուսնի խավարումը համընկավ այդ ահեղ ճակատամարտի սկսվելուն:
- 2) Այդ մարդաշատ քաղաքում ես ոչ միայն ծանոթացա իմ կյանքի ընկերոջ հետ, այլև հաղորդակից եղա նրա դարավոր մշակույթին:
- 3) Դանդաղ մոտեցավ խմբին և սկսեց խոսել Աստծուց ու աստվածայինից:
- 4) Ես երախտապարտ եմ Ձեզնից այդպիսի օգնության համար:

19

Անուղղակի խոսքի փոխակերպման ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

Մի օր նա Շիրվանզադեին ասաց, որ այդ տղերքը շատ են դեսուդեն վագում, բայց ինքը չի կարծում, թե նրանք կարողանան որևէ լուրջ գործ սկսել:

- 1) Մի օր նա Շիրվանզադեին ասաց.
 - Այդ տղերքը շատ են դեսուդեն վագում, բայց ես չեմ կարծում, թե նրանք կարող են որևէ լուրջ գործ սկսել:
- 2) Մի օր նա Շիրվանզադեին ասաց.
 - Այդ տղերքը շատ են դեսուդեն վագում, բայց ես չեմ կարծում, թե նրանք կարողանան որևէ լուրջ գործ սկսել:
- 3) Մի օր նա Շիրվանզադեին ասաց.
 - Այդ տղերքը շատ են դեսուդեն վագում, բայց ինքը չի կարծում, թե նրանք կարողանան որևէ լուրջ գործ սկսել:
- 4) Մի օր նա Շիրվանզադեին ասաց.
 - Այդ տղերքը շատ են դեսուդեն վագում, բայց դու չես կարծում, թե նրանք կարողանան որևէ լուրջ գործ սկսել:

20

Ո՞ր նախադասության մեջ միջակետ չպիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Վարդանը մեկիկ-մեկիկ հիշում էր այդ ամենը կանանց հյուրասիրությունը գեղջուկների պարզ գրույցը գիշերային աստղալի երկինքը:
- 2) Վարդանի հիշողությունը չխաբեց նրան գյուղը պետք է այնտեղ լիներ որտեղից նշմարվում էին լույսի նշույլներ:
- 3) Սենյակի մեջտեղում կանգնել էր ուրիշ մարդ նրա աչքը ծաղկամանի վրա չէր ոչ էլ միտքը ծաղկած ծիրանենիների փողոցում:
- 4) Այդ գովելի պատմությունը տպագրվեց ցանկալի է որ այդպիսիք և դրա նմանները շատանային և ընդօրինակվեին հայ ազգի մեջ:

21

Խաչատուր Աբովյանի «Վերք Հայաստանի» վեպից ո՞ւմ խոսքն է ներկայացված տրված հատվածում:

«Ես ի՞նչ գիտեմ՝ տերտերն ի՞նչ ա, ժամն՝ ինչ: Էդպես բաները էս հաստ գլխումը, հազար տարի էլ ասեմ, մեռնիմ, կտրիմ, ոտներս քարեքար տամ, տուն չի՛ գնալ, տո՛ւն: Պարտականը նա ըլի, որ ինձ կարդալ չի սովորցրել, ամա բանը մենակ կարդալումը չի: Ինչ կուզե ասեն, ես իմ կոպիտ գլխովը էնպես եմ կարծում. նհախ տեղը՝ դատած մայր ուտիլը ու դարտակ քնիլը հարամ ա: Մարդ պետք է ինքն էլ աշխատի, որ կերածը հալալ ըլի»:

- 1) տանուտեր Օհաննեսի
- 2) Մուսայի
- 3) գյուղացի Հարությունի
- 4) Աղասու

22

«Մասունցի Դավիթ» էպոսում ինչո՞ւ է Դավթի ձեռքի Խաչ պատերազմին սևանում:

- 1) Հովիվներին խոստացել էր վանքից հարիսա բերել, բայց 40 ավազակների դեմ կռվի մեջ մտնելով՝ մոռացել էր:
- 2) Երդվել էր մարտի ելնել Պղնձե քաղաքի թագավորի թշնամիների դեմ և ազատել նրան հարկից, բայց խոստումը դրժել էր:
- 3) Խոստացել էր փահլևաններին ամուսնացնելուց հետո շտապ դառնալ Խանդութի ու զավակի մոտ և ուշացել էր:
- 4) Երդվել էր յոթ օրից վերադառնալ Չմշկիկ Սուլթանի մոտ, որ կռվեն, և մոռացության էր տվել:

23

Պետրոս Դուրյանի «Իմ ցավը» բանաստեղծության տողերի ո՞ր հերթականությունն է ճիշտ արտահայտում այդ տողերի հաջորդականությունը:

1. Գրկե՛լ սա ցուրտ հողակույտը
2. Դեռ չը գրկած էակ – փունջ մը
3. Ժըպտե, գեղե, հուրե շաղյալ
4. Ո՞հ չէ՛ այնչափ ցավ ինձ համար

- 1) 3, 2, 1, 4
- 2) 1, 2, 3, 4
- 3) 2, 3, 4, 1
- 4) 2, 3, 1, 4

24

Տրված հատվածներից ո՞րը Ավետիք Իսահակյանի որ ստեղծագործությունից է լուծման տարբերակներից ո՞րն է ճիշտ:

1. Տիեզերական հազարահանդես դու մեծ խրախճանք, բարի՛ արեգակ,
Ահա իմ հոգին՝ մի ծարավ բողբոջ, թափի՛ր նրա մեջ գինիդ անապակ:
2. Տեսան շքեղ մեր ապագան, անընկճելի ազատ ոգին,
Հայրենիքի սիրո համար միշտ բարձրացրած Թուր-Կայծակին:
3. Այդ հողն է նրան ծնել ու սնել,
Իր մայրն ու հայրը այդ հողն են դառել:
4. Գու պիտի հնչե՛ս, հնչես հաղթակա՛ն,
Իմ հի՛ն հայ լեզու՝ քա՛ղցր ու սրտաբո՛ւխ:

ա. «Մեր պատմիչները և մեր գուսանները»

բ. «Հայրենիքիս»

գ. «Աբու-Լալա Մահարի»

դ. «Հայրենի հողը»

- 1) 1-գ, 2-ա, 3-բ, 4-դ
- 2) 1-գ, 2-դ, 3-բ, 4-ա
- 3) 1-գ, 2-ա, 3-դ, 4-բ
- 4) 1-բ, 2-դ, 3-գ, 4-ա

25

Ո՞ր պնդումն է սխալ Միսաք Մեծարենցի ստեղծագործության վերաբերյալ:

- 1) Գյուղի թեմայով գրված բանաստեղծություններում Մեծարենցը արտացոլում է գեղջուկի սոցիալական կյանքի ծանր պայմանները:
- 2) «Նավակները» բանաստեղծության մեջ Մեծարենցը ներկայացնում է մարդկային անկատար իղձերի ու սպասման տրամադրությունները:
- 3) «Հյուղը» բանաստեղծությունը տոգորված է անանձնական սիրո տրամադրություններով:
- 4) Մեծարենցը աստվածացնում է բնությունը, նրա շարժման յուրաքանչյուր ակնթարթի մեջ զգում Աստծու շունչը:

26

Տողերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

- ա. Հույսը հատավ... Ու լաց եղավ
բ. Տխուր աղջիկն արքայի
գ. Որ լիճ կապեց արտասուքը
դ. Ծածկեց քաղաքն ու ամրոց
ե. Ծամփաներին ամայի
զ. Նայե՛ց, նայե՛ց սարերն ի վեր
է. Էսպես անցան շատ տարիներ
ը. Էնքա՛ն արավ լաց ու կոծ

- 1) է, բ, գ, ե, ա, ը, գ, դ
- 2) ա, բ, գ, է, ը, դ, գ, ե
- 3) ա, գ, բ, գ, դ, է, ը, ե
- 4) է, գ, բ, ա, ե, ը, գ, դ

27

Խոսքերից ո՞րը Լևոն Շանթի «Հին աստվածներ» դրամայի նշված հերոսներից որինն է:

1. «Այդ եկեղեցին շիներ ենք մեզի համար, մեր սիրո Աստծուն համար»:	ա. Քողավոր
2. «Ձիս ու սուրս թե հերքի չեկավ, կուտայի քեզի և աղջիկս»:	բ. Իշխան
3. «Այն Հովհաննեսը, ան մեռած է վաղուց: Իսկ հիմա հոս կեցած է վանական մը, գրեթե ծերունի մը, հեռու արքունիքեն ու ամենքեն...»:	գ. Իշխանուհի
4. «Իջե՛ք, իջե՛ք, երազներ, իջե՛ք զգո՛ւյշ, երազներ...»:	դ. Վանահայր
-
- 1) 1-գ, 2-բ, 3-ա, 4-դ
 - 2) 1-գ, 2-բ, 3-դ, 4-ա
 - 3) 1-դ, 2-բ, 3-գ, 4-ա
 - 4) 1-ա, 2-դ, 3-բ, 4-գ

28

Ո՞ր շարքում Գրիգոր Չոփրայի «Այինկա» նորավեպի հերոսներից չկա:

- 1) Հուսեփ աղա, Սուրբիկ հանրմ, Հաճի Տյուրիկ
- 2) Հակոբոս, Տիգրանուհի, Վասիլիկ
- 3) Սահակ, Չարդար, Սրաֆիոն Գասպարիչ
- 4) Պերճուհի, Մարտիրոս, Սմբատ

29

Ո՞ր հատվածն է Պարույր Սևակի «Վարք մեծաց» բանաստեղծությունից:

- 1) Մերում են նրանք և այն ծերուկից,
Որ նախընտրում էր ապրել տակառում:
- 2) Նա օտար հրի ճարակի դիմաց
Մեր ինքնությունը կոփեց ու կռեց...
- 3) Նրանք ծնվում են իրենց ծնողի անօգնությունից,
Որպեսզի դառնան նոր զորեղություն:
- 4) Դու, որ սայթաքել ու վայր ես ընկել,
Ընկել ես, սակայն երբեք չես ծնկել...

30

Ինչո՞վ է ավարտվում Ակսել Բակունցի «Խոնարհ աղջիկը» պատմվածքը:

- 1) Տասներկու տարի անց գործնական այցով կրկին գյուղ եկած հերոսը հանդիպում է Խոնարհին, որին ճանաչում է միայն աչքերից:
- 2) Խոնարհը մերժում է ուսուցչի սերը և ամուսնանում ուրիշի հետ:
- 3) Տարիներ անց Խոնարհը փնտրում և գտնում է իրենց գյուղի նախկին ուսուցչին:
- 4) Մեկ տարով գյուղ՝ ուսուցչության մեկնած երիտասարդը վերադառնում է՝ անավարտ թողնելով սկիզբ առած սիրո պատմությունը:

31

Ո՞ր պնդումը Եղիշե Չարենցի «Դանթեսական առասպել» պոեմի վերաբերյալ ճիշտ չէ:

- 1) Պոեմում բանաստեղծը նկարագրում է պատերազմի հետքերը Կարսից մինչև Վան ընկած ճանապարհին:
- 2) Պոեմի կենտրոնական դեմքը ինքը՝ զինվոր բանաստեղծն է:
- 3) Պոեմը սկսվում է պատերազմ մեկնող երիտասարդ կամավորների ուրախ տրամադրությամբ:
- 4) Պոեմում կռվի որևէ դրվագ անմիջականորեն չի ներկայացվում:

32

Ո՞ր տարբերակում փոխաբերություն չկա:

- 1) Ջրերն են անվերջ միգում հեկեկում,
Իմ սիրտն է լալիս կարոտով անհուն:
- 2) Եվ մահամերձն ալ կ'ուզե երկու բան,
Նախ՝ կյանքը, վերջը՝ լացող մ'իբ վըրան:
- 3) Չյունն էլ արևի ջահել համբույրից
Ուրախ լալիս է դաշտերի վրա:
- 4) Սարի հետևում շողերը մեռան.
Անուշ դաշտերը պատեց կապույտ մեզ:

33

Նախադասություններից քանիստ՞ն կետադրական սխալ կա:

- Բոլորն արդեն գիտեին՝ պատվավոր հյուրը ժամանում է, և պատրաստվում էին ըստ պատշաճի դիմավորելու նրան:
- Միակ ուղևորը, որը լռելյայն նստած լաստանավի աջ եզրին, մի ձեռքով խաղում էր կապույտ կոհակների հետ, նկարիչ Փանոս Թերլեմեզյանն էր:
- Տասներեքերորդ դարում՝ օրըստօրե փթթող Անի քաղաքում, ապրում էր մի իշխան՝ Անանիա անունով:
- Փոքրիկներից ութ-ինը քայլ հեռու՝ հիմնավորց տան շենին, նստած էր մի երիտասարդ կին՝ գույնզգույն զգեստով. նա այդ երեխաների մայրն էր:

34

Տրված գոյականներից քանի՞սն ունեն հոլովական գուգաճևություն.

գալուստ, հույս, սյուն, արյուն, տեր, ծնունդ, տալ, սկեսուր, թոնիր, սկեսրայր:

35

Հովհաննես Թումանյանի «Գիքորը» պատմվածքի վերաբերյալ պնդումներից քանիստ՞ն սխալ չկա:

- Որդուն քաղաք տանելով՝ Համբոն մեծ հույսեր էր կապում նրա հետ, մինչդեռ քաղաքում ձրի ծառայող Գիքորն ինքն էր կարոտ հարազատ մեկի օգնության:
- «Գիքորը» պատմվածքի որոշ դրվագներ վերցված են հենց իր՝ Թումանյանի կյանքից:
- Գիքորի համազոտագիները, հանդիպելով նրան քաղաքում, չեն կարողանում նրան համոզել և իրենց հետ գյուղ տանել:
- Պատմվածքում ներկայացվում է հայկական գյուղի սոցիալական ծանր դրությունը:

36

Տրված բառերից քանիստ՞ն է գրվում *և*.

ա-պարփակ, ա-փույթ, ա-պատկան, ա-բիծ, Մա-վել, բա-բեր, ա-պաճույճ, ա-բիռն, ա-պայման, բա-բիռ, ա-բրոս, հա-պատրաստից:

37

Տրված հատվածում քանի՞ հատկացուցիչ կա:

Միջանցքի երկար, կոշտ ու կոպիտ տաշված դռները ձեղնահարկի տարբեր հատվածներն էին տանում, ու թեև լույսի ոչ մի ճառագայթ անմիջաբար ներս չէր թափանցում, միջանցքի այդ հատվածում այնքան էլ մութ չէր. տարբեր կողմերում դեպի դուրս բացվող նեղ լուսամուտներ կային:

38

Քառերից քանիսի՞ արմատին կարող է միանալ *տար(ա)*- նախածանցը և բառ կազմել (առանց երկրորդ ածանցի).

դժբախտաբար, կուսակցություն, կցկտուր, հանքափոր, ձևական, կետադրություն, ուղեբեռ, գիրանալ, երկսեռ, կարգապահ:

39

Նշել ստորոգելի երկրորդականով նախադասությունների համարները:

1. Լավ ընկերը նա չէ, ով ամեն ինչում իր շահն է հետապնդում:
2. Առայժմ այն է հասկացել միայն,
Որ ինքը մեծ ու աններելի սխալ է գործել:
3. Ես նա եմ, հենց նա,
Ով մարդկանց մերժել չի կարողանում:
4. Այդ ո՞վ է ասել՝ նորից եմ սիրում:
5. Այստեղ էականն է այն, որ դու մեզ հետ ես:
6. Այս պահին գլխավորն այն է, որ մենք չդավաճանենք ինքներս մեզ:

40

Նշել այն հատվածների համարները, որոնցում պակասավոր բայ չկա:

1. Վառվում է մոմը դողդոջ փայլերով
Հեռու անկյունում,
Ելնում ես անխոս, հպարտ քայլերով,
Մահապարտի պես այնտեղ ես գնում:	3. Ոսկեհանդերձ եկար և միզասքռո,
Տխուրաչյա՛ աշուն, սիրա՛ծ աշուն:
2. Բոլոր հույսերին օրոր է ասում,
Օրոր է ասում,
Բաբախուն սիրոս գրկել է ուզում.
Անխաբ խնդություն ոսկե երագում:	4. Տեսնո՞ւմ ես՝ որքան, որքան արագ
Անցնում եմ բոլորն ու դառնում հուշ:
5. Չկան օրերն ահարկու,
Չկա ժամ ու ժամանակ,
Ուրվական ենք մենք երկու
Միշտ իրար հետ, միշտ մենակ:

41

Նշել այն բառերի համարները, որոնցում մեկից ավելի հնչյունափոխություն կա.

1. նախատրամադրել, 2. ծխամոլ, 3. լուսազգայուն, 4. նրբահյուս, 5. ջրվեժ,
6. մտայնություն, 7. գարեջրատուն, 8. խառնամուսնություն, 9. կանխադրույք:

42

Նշել այն դարձվածքների համարները, որոնց իմաստը սխալ է բացատրված.

1. **գլխին տալ** – ճնշել, 2. **գուռնայի տակ պարել** – հարսանիքի մասնակցել,
3. **դաս առնել** – ուսուցչություն անել, 4. **դուռը ցույց տալ** – վռնդել, 5. **դափնիների վրա հանգստանալ** – այլևս չառաջադիմել, 6. **ծուխը քամուն տալ** – օջախ վառել:

43

Նշել նախադասության ձևաբանական վերլուծության ճիշտ տարբերակների համարները:

Հասկանալի էր, որ նման պայմաններում ինձ տրված չէր հանգիստ հոգով զբաղվել իմ գործով. զգում էի, որ իմ նյարդերը սկսում էին բողբոջել, բացի դրանից, օրիորդը աստիճանաբար անտանելի էր դառնում ինձ համար:

1. **նման** – կապ, **ինձ** – անձնական դերանուն, տրական հոլով
2. **զբաղվել** – անորոշ դերբայ, չեզոք սեռ, **գործով** – գոյական, գործիական հոլով
3. **զգում էի** – դիմավոր բայ, սահմանական եղանակ, **բացի** – կապ, երկդրություն
4. **աստիճանաբար** – վերաբերական, **համար** – կապ, հետադրություն
5. **դառնում էր** – անկանոն բայ, անկատար անցյալ, **որ** – ստորադասական շաղկապ

44

Դասավորել համարները այն հերթականությամբ, որը համապատասխանում է պարբերությունների տրամաբանական հաջորդականությանը:

1. Հետագայում խաղերը տեղափոխվել են Հոռն, ապա՝ կրկին Հունաստան, որոշ տիրակալների օրոք ձեռք բերել նախկին հնչեղությունը կամ անտեսվել: Խախտվել է անցկացման ժամանակացույցը, ինչպես Ներոնի օրոք, որը նաև հրամայել է ջարդել նախորդ բոլոր հաղթողների արձանները, ավելացրել նոր՝ երգիչների մրցույթ, որի հաղթողն ինքն է եղել, զավթել է մարտակառքի մրցության հաղթողի պսակը, քանի որ եղել է միակ մասնակիցը: Ասում են՝ երկու անգամ ընկել է մարտակառքից մինչև եզրագծին հասնելը:
2. Անցկացվել են չորս տարին մեկ անգամ սրբազան Օլիմպոսում՝ Քրոնիոն լեռան ստորոտում, և քիչ-քիչ ընդարձակվել են դրանց ընդգրկման աշխարհագրական սահմանները՝ ներառելով նորանոր կղզիների մարզիկների: Քառասներորդ խաղերից սկսած՝ մասնակցության թույլություն են ստացել փոքրասիական և հարավիտալական գաղութների հույները. բարբարոսների ներկայացուցիչները կարող էին լինել սոսկ հանդիսատես:
3. Խաղերի արդյունքները գրոյացվել են ապաշնորհ բռնակալի մահից հետո, ապա արգելվել ընդհանրապես, բայց ուշագրավ է մի բան. մարմարյա սալիկի վրա արձանագրված վերջին հաղթողի անունը Վարագդատ Արշակունի արքայի անունն է (գահակալել է 374-378 թթ.), որը 394-ի խաղերում հաղթել է կոփամարտում: Մեր օրերում դրանք մարզական ամենազանգվածային միջոցառումներից են:
4. Եթե հավատանք հին հունական հաշվարկներին, 394 թ. հռոմեական կայսր Թետոսիոս Առաջին Մեծի կողմից արգելված համահունական օլիմպիական խաղերը եղել են թվով 293-րդը: Օլիմպիական խաղերը հիմնադրվել են Չևս աստծու պատվին և դարձել ամենանշանավորը համահունական բոլոր խաղերի մեջ:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր *Ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. *Ես ինքս, դու ինքդ, նա ինքը* կապակցությունների երկրորդ բաղադրիչները բացահայտիչներ են:
2. *Այսքան, այդքան, այնքան* ցուցական դերանունները գործածվում են թե՛ որպես գոյականի, թե՛ որպես բայի լրացում:
3. *Ո՞ր, քանի՞* հարցական դերանուններից *-երորդ* ածանցով կազմվում են թվականներ:
4. *Ոչ ոք* դերանունը հոլովվում է՝ ստանալով *ու* հոլովիչ:
5. *Ինչ-որ* անորոշ դերանունը նախադասության մեջ հանդես է գալիս իբրև որոշիչ:
6. *Այս, այդ, այն* ցուցական դերանունները նախադասության մեջ կարող են մատնանշել և՛ առարկայի հատկանիշ, և՛ առարկա:

Բ նակարդակ

46

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի բաղադրիչներն են գրվում անջատ.

- 1) դեմ (հանդիման), տարուց (տարի), ի (դեպ), Սանկտ (Պետերբուրգ)
- 2) հանել (բերել), ոտք (ոտքի), կրակ (ու) բոց, ծափ (ողջույն)
- 3) աջ (ու) ահյակ, կուժ (կոտորուկ), սարն (ի) վեր, ձեռք (ձեռքի)
- 4) գնալ (հասնել), բոպե (առ) բոպե, առք (փառք), ալ (կարմիր)

47

Ո՞ր շարքում մեծատառի գրության սխալ կա.

- 1) Մարոկկոյի Թագավորություն, Հարյուրամյա պատերազմ, Հայաստանի հանրապետական կուսակցություն, Հարուն ալ Ռաշիդ
- 2) Մշո Առաքելոց վանք, Սուրբ Գևորգ եկեղեցի, Սյունյաց անտառ, Մար Աբաս Կատինա
- 3) Փոքր Ասիա, Օսմանյան կայսրություն, Վերին Շեն, Շիրակի մարզ
- 4) Վինսենթ Վան Գոգ, Վերին Դ-վին, Սուրբ Բագար կղզի, Ազգային ժողով

48

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում կամ բառաձևերում է ձայնավորը հնչյունափոխվել բաղաձայնի.

- 1) աղվամագ, ալյակ, ուրվական, մեղվապահ
- 2) բարություն, լվի, առվեզր, կկվականչ
- 3) վայրկենասալաք, հոգյակ, ձվածեղ, չվացուցակ
- 4) կղզեբնակ, լեզվանի, կատվածագ, թթվահամ

49

Ո՞ր տարբերակի ընդգծված բառերը կամ բառաձևերը համանուններ *չեն*:

- 1) *թզի* չիր – մի *թզի* չափ հող
- 2) գրքի *երես* – *երես* առնել
- 3) *երամակից* թռչուն – ձիերի *երամակից*
- 4) *դատել* հանցագործին – դատը *դատել*

50

Ո՞ր շարքում դարձվածքի իմաստի սխալ բացատրություն *չկա*.

- 1) *աչքը բաց* – ճարպիկ, *երես չունենալ* – կեղծել
- 2) *ոտքը կապել* – արգելք լինել, *ջուր ծեծել* – սուտ լուրեր տարածել
- 3) *իրար օձիք բաց չթողնել* – իրար կաշել, *ձայն ձայնի տալ* – քվեն տալ ինչ-որ մեկին
- 4) *գլուխը խառը լինել* – որևէ գործով խիստ զբաղված լինել, *ծովային գայլ* – ծովային գործին շատ հմուտ

51

Ո՞ր նախադասության մեջ բառագործածության սխալ *չկա*:

- 1) Մեծ իմաստասերը գրեց, թե տկարամիտ են այն գրուխները, որոնց թույր կարծիքով Երկիրը լեռներից է շինված. լեռներից միայն Հայքն է շինված:
- 2) Թեև մրցակիցը ուժեղ էր, բայց իր համառության պատճառով մարզիկը կարողացավ հաղթել նրան:
- 3) Գիտնականների՝ տիեզերքի ուսումնասիրությանն ուղղված ջանքերը գերծ են շահադիտական ամեն տեսակի նպատակներից:
- 4) Ժողովուրդը փառաբանում էր ռազմական օդաչուի անօրինական սխրանքը:

52

Տրված բառերից քանի՞սն են հապավումներ.

խնայքանկ, արտգործնախարար, տեխնոնում, կազմբաժին, պետառևտուր, պատրարտուղար, հեռատեսիլ, ֆիննախ, աշխարհասփյուռ, մանկխորի:

- 1) ութը
- 2) յոթը
- 3) բոլորը
- 4) ինը

53

Ո՞ր նախադասության մեջ դիմորոշ հոդի գործածություն կա:

- 1) Մնայլ խորհրդածությունները թույլ չտվեցին գիշերս աչք փակել:
- 2) Աչքերիդ փայլից երևում է, որ նպատակդ կատարվել է:
- 3) Հրաշալի վարդերը ձեռքներիս՝ անհամբեր սպասում էինք օդանավի վայրէջքին:
- 4) Սեպտեմբերի քսանմեկին հայերս մեծ շուքով տոնեցինք Հայաստանի անկախության պանծալի քսանամյակը:

54

Ո՞ր շարքի բոլոր ժամանակաձևերն են պարզ դիմավոր ձևեր:

- 1) պիտի դուրս գամ, ուտում-խմում են, վե՛ր կաց, թույլ կտամ
- 2) չեմ գնա, հարգի՛ր, վեր կենայի, պարապեի՛նք
- 3) պիտի վեր կենաս, մի՛ մոռացիր, լաց մի՛ լինիր, կերանք-խմեցինք
- 4) մի՛ գնա, չի կորել, նե՛րս եկ, ձեռք տվեց

55

Ո՞ր նախադասության մեջ դերանուն չկա:

- 1) Կրակոցից ծառի ճյուղերից ձյուն թափվեց, բայց վառողը չխանձեց ոչ մի աղվեսի մորթի:
- 2) Անտոնը կրակեց. մխի մեջ տեսա, թե ինչպես աղվեսը գլորվեց:
- 3) Ձյունը դեռ չէր հալվել, բայց արևի ջերմությունից արդեն զգացվում էր, որ գարունը բոլորովին էլ հեռու չէ:
- 4) Մի քանի տեղ աղվեսը ուժասպառ ընկել էր, արյունն ավելի շատ էր հոսել, և ձյունի վրա թափվել էին մորթու մազերը:

56

Ո՞ր շարքի բոլոր վերաբերականներն են հաստատական:

- 1) ահավասիկ, իսկևիսկ, անպատճառ, մանավանդ
- 2) հիրավի, ինչ խոսք, մինչև անգամ, նույնիսկ
- 3) իրավ, անխոս, իսկապես, անտարակույս
- 4) անշուշտ, այնուամենայնիվ, հարկավ, արդարև

57

Ո՞ր տարբերակում պարագա չկա:

- 1) Եվ ծվվաց աշխարհով մեկ
Լույսը առավոտի:
- 2) Օրը գնաց հավասարվեց
Հազար տարվա մեռելներին:
- 3) Ես սիրում եմ նստել ամեն իրիկուն
Պատուհանիս առաջ երկար ժամեր...
- 4) Ինչո՞ւ ապշած եմ, լճակ,
Ու չեմ խայտար քո այլակք:

58

Ո՞ր նախադասության մեջ ընդգծվածը դերբայական դարձված չէ (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Եվ **կտրուկ շուռ գալով** տեսավ դեպի իրեն եկող մարդկանց:
- 2) Նրան կանչում էր անտառը **խորհրդավոր ձայներով**:
- 3) Ծառաները **գլխարկները հանած** խոնարհվեցին մինչև գետին:
- 4) Ես կախարդ եմ **ապագան գուշակող**:

59

Ո՞ր նախադասության մեջ բացահայտիչ չկա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Նրան մեծ պատիվներով ու շուքով առաջնորդեցին Աշոտ արքայազնի հոր
Գագիկի նստավայրը:
- 2) Միակ մարդը որ կողմնակից էր բյուզանդական կայսեր Կեսարի հրամանին նրա
հավատարիմ զինակիցն էր:
- 3) Ասորեստանի թագուհի Շամիրամը լսած լինելով Արայի բոլորին ապշեցնող
արտառոց գեղեցկության մասին տոչորվում էր նրան տիրանալու անհագ
ցանկությամբ:
- 4) Այդ առեղծվածային դրամները իբրև արծաթյա և ոսկյա բախտավորության
խորհրդանիշներ հատուկ կտրվել էին նոր տարվա համար:

60

Տրված պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասություններից ո՞րն է ճիշտ փոխակերպված բարդի:

- 1) *Արամի պարտության մասին գիտեին բոլորը՝ մրցության պահին այնտեղ ներկա
եղած մարդիկ:*
Արամի պարտության մասին գիտեին բոլոր մարդիկ, ովքեր մրցության պահին
այնտեղ ներկա էին:
- 2) *Ամբողջ գիշեր մայրն անհամբեր սպասում էր տղայի՝ տուն վերադառնալուն:*
Ամբողջ գիշեր մայրն անհամբեր սպասում էր, որ տղան տուն վերադառնա:
- 3) *Ուսուցիչ ներս մտնելուց հետո երեխաների զվարթ աղմուկը դադարեց:*
Հենց որ ուսուցիչը ներս մտավ, երեխաների զվարթ աղմուկը դադարեց:
- 4) *Ամենամեծ հայրենասերը իր հայրենիքը երբեք չքողմ է:*
Նա, ով երբեք չի լքում իր հայրենիքը, ամենամեծ հայրենասերն է:

61

Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ չկա:

- 1) Ինչևէ, փաստն այն էր, որ պայթյունը միայն թեթևակի ցնցել էր շենքը՝ թողնելով այն անվնաս մնա, բայց դժոխային մեքենայի՝ սարսափ առաջացրած պայթյունից հրդեհ էր բռնկվել:
- 2) Երբ արդեն ներսում էր, ասաց, որ քաղցած չէ, ուզում է քնել. նա ամեն կերպ ճգնում էր կռահել՝ այդ վատ բանը կատարվե՞լ է, թե՞ ոչ:
- 3) Նա, անակնկալի գալով, գրեթե ցնծաց, երբ մի պահ հանկարծ զգաց, որ կարողանում է թղթի վրա մարդկանց դիմագծեր ուրվագծել՝ անգամ աչքերը փակած:
- 4) Մենելայոսը գրկաբաց ընդունեց եկվորներին և հյուրընկալության հենց առաջին օրը նրանց պատվին մի ճոխ խնջույք կազմակերպվեց, որը ժամեր անց՝ կեսգիշերին, վերածվեց արբշիռ գինարբուքի:

62

Ստեղծագործություններից յուրաքանչյուրում պատկերված իրադարձությունները պատմական ո՞ր ժամանակաշրջանին են վերաբերում:

1. Խաչատուր Աբովյան, «Վերք Հայաստանի»	ա. 4-րդ դար
2. Բաֆֆի, «Սամվել»	բ. 5-րդ դար
3. Դերենիկ Դեմիրճյան, «Վարդանանք»	գ. 10-րդ դար
4. Մուրացան, «Գևորգ Մարգալետունի»	դ. 1826-1827 թթ.

- 1) 1-դ, 2-ա, 3-բ, 4-գ
- 2) 1-բ, 2-դ, 3-ա, 4-գ
- 3) 1-դ, 2-ա, 3-գ, 4-բ
- 4) 1-գ, 2-ա, 3-բ, 4-դ

63

Նշված հասկանիչները բանաստեղծական ո՞ր տեսակին են բնորոշ:

Ութտողանի բանաստեղծություն է, որի առաջին տողը նույնությամբ կրկնվում է որպես չորրորդ և յոթերորդ տող, իսկ երկրորդ տողը՝ որպես ութերորդ:

- 1) գազել
- 2) տրիոլետ
- 3) հայրեն
- 4) սոնետ

64

Միայն արևմտահայերենին բնորոշ քանի՞ բառաձև կա տրված հատվածում:

Զմրուխտներով կը ծփա դաշտը անհուն:
Ծիտը կ'երգե թառած հասկի մ' օրորուն,
Մինչ իր տակեն ցորյաններու մոլեգին
Ծովեր կանցնին...

65

Բառերից քանիստ՞ւմ և՛ արմատի, և՛ ածանցի հնչյունափոխություն կա.

հայրենասիրություն, նստաշրջան, երգչախմբային, մրցութային, միջնորդագիր, զիտնական, դատաքննչական, գնդացրորդ, գնացուցակ, վայելչադեմ:

66

Բառերից քանիսի՞ր բացատրությունն է սխալ.

առաքել – քայլել, **ապասարել** – պատվիրել, **քողտիկ** – հյուղակ, **անըստգյուտ** – կասկածելի, **քարվանսարա** – ուղտերի քարավան, **հոմանի** – մերկ, **աճապարել** – շտապել:

67

Նշել նախադասության շարահյուսական վերլուծության ճիշտ տարբերակների համարները:

Մրտմաշուկ կասկածը և հուսալքությունը, բեմ մտնելու երկյուղը շատ անգամ իմ անբուն գիշերների ուղեկիցն են եղել, սակայն ցավագնորեն զսպել եմ արցունքներս ու կուչ եկել:

1. ուղեկիցն են եղել – բաղադրյալ ստորոգյալ, **ցավագնորեն** – ձևի պարագա
2. **զսպել եմ** – պարզ ստորոգյալ, **արցունքներս** – ուղիղ խնդիր
3. **մրտմաշուկ** – որոշիչ, **կասկածը** – ենթակա
4. **գիշերների** – հատկացուցիչ, **կուչ եկել** – բաղադրյալ ստորոգյալ
5. **իմ** – հատկացուցիչ, **անբուն** – ձևի պարագա

68

Նշել այն հատվածների համարները, որոնցում մեկից ավելի ստկածանցավոր բայ կա:

1. Անծիր աշխարհի դժկամ ու դաժան Ուղիների մեջ իմ սերը կորած էլ չորոնես: Մթնում մոլորված՝ Դառը խոհերս գրկեմ, հեկեկամ: 2. Անցած օրերս շարքերով դալուկ Շողում են ահա և անհետանում, Չգիտեմ՝ կյանքը ինձ ուր է տանում, Ամեն ինչ հարց է, մթին հանելուկ: 3. Կար մի դյուրական ուրիշ ժամանակ, Ես թողնում էի օրերս մենակ Եվ այս աշխարհից սլանում հեռու:	4. Այս ցուրտ երկրի անհայտում անհուն Ընկնել և կորչել և ննջել հավետ, Ոչնչանալ ու մռռացվել քեզ հետ, Ավերվա՛ծ երագ, հայրենակա՛ն տուն: 5. Որքան էլ գիշերն ահավոր իջնի, Եվ ուր էլ գնամ գլուխ դնելու, Հարագատ մի հող ես չեմ գտնելու Սև ճանապարհիս օրերում դժնի:

69

Նշել թվերը՝ ըստ տողերի ճիշտ հաջորդականության:

1. Հավերժաբար իրար կապված և բաժան
2. Առկայծում են կարոտագին, երագուն
3. Այն աստղերը՝ որպես մոմեր սրբազան
4. Մեղմ գիշերի գեղագանգուր երագուն

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր *Ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Ձևի և չափի պարագաներն արտահայտվում են նյութական իմաստ արտահայտող բոլոր խոսքի մասերով:
2. *Պես* կապով կարող են կազմվել թե՛ ձևի, թե՛ ժամանակի պարագաներ:
3. Բոլոր պարագաները կարող են ունենալ մասնավորող պարագայական բացահայտիչ:
4. Պարագաները ցույց են տալիս գործողության հատկանիշներ և հանգամանքներ:
5. Պարագաներն արտահայտվում են միայն գոյականի հոլովաձևերով և մակբայներով:
6. Գործողության հետ կապված առարկաները կոչվում են պարագաներ: